

Josep Benet

“L'intent franquista de genocidi cultural contra Catalunya”

Ricard Conesa i Sánchez

Historiador i tècnic del Memorial Democràtic

L'origen de *L'intent franquista de genocidi cultural contra Catalunya* es troba en el llibre que Josep Benet publicà el 1973 mitjançant les Edicions Catalanes de París: *Catalunya sota el règim franquista. Informe sobre la persecució de la llengua i la cultura de Catalunya pel règim del general Franco*.

Tan sols dos anys abans s'havia constituït l'Assemblea de Catalunya -plataforma unitària que agrupava les forces antifranquistes catalanes- de la qual Josep Benet era membre. Benet duia una llarga trajectòria antifranquista a les esquenes. Nascut a Cervera el 1920, havia fet la guerra amb la “quinta del biberó”. Estudià dret a la Universitat de Barcelona, on participà en diverses activitats en contra del règim. Destacà professionalment per defensar les víctimes del franquisme davant consells de guerra o del Tribunal d'Ordre Públic (TOP). Paral·lelament, treballà de forma clandestina en contra de la dictadura i participà en campanyes reivindicatives (les vagues de tramvies de 1951 i 1957, l'afer Galinsoga, els fets del Palau de la Música, etc.).

Tant l'edició de 1973 com la reedició de 1975 s'esgotaren en poc temps. Un cop passada l'etapa política de l'autor com a senador i candidat a president de la Generalitat, i després d'onze anys al capdavant del Centre d'Història Contemporània, Benet va refer el llibre i el 1995 el publicà amb el títol de *L'intent franquista de genocidi cultural contra Catalunya*. Tal com deia l'autor en el pròleg: “Ara, quan de Ponent enllà s'alcen veus que no sols minimitzen l'abast de la persecució que patí la llengua catalana sota el franquisme, ans fins i tot arriben a silenciar-la, i àdhuc a negar-la de pla, algunes persones han demanat la seva reedició, car creuen que la seva lectura encara pot ser útil.”

El llibre, documentat amb una gran varietat de fonts, s'estructurà en una introducció i tres parts. La introducció començava amb el Decret de Nova Planta de 1716 i acabava amb l'inici de la Guerra Civil. Trobant-se la “qüestió catalana” entre els motius pels quals l'exèrcit inicià el cop d'Estat, la primera part (*Durant la guerra*) tractava les diferents posicions adoptades pels franquistes vers Catalunya: des de peticions de desmembrament del Principat i desaparició del seu nom fins a expressions del més pur feixisme de l'època. La segona part del llibre (*La postguerra*) documenta la persecució oficial del català i la seva prohibició (a les institucions, a les escoles, a la premsa i un llarg etcètera). La tercera part (*El genocidi cultural frustrat*), a tall de conclusió, comenta com, tot i l'intent contrari per part de l'Estat dictatorial, la cultura catalana va sobreviure.

L'intent franquista de genocidi cultural contra Catalunya -reedit a aquest 2009 a instàncies del Parlament- constitueix, conjuntament amb els seus estudis sobre els afusellaments de Carles Rahola, Domènec Latorre, Joan Peiró i, sobretot, del president Lluís Companys, un dels testimonis de lluita i denúncia intel·lectual contra la barbàrie del règim franquista més importants de Catalunya. Josep Benet i Morell morí l'any 2008 a Sant Cugat del Vallès. Entre d'altres distincions, havia rebut el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (1996) i la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya (2000). Després d'haver dirigit durant setze anys el Centre d'Història Contemporània de Catalunya, un dels seus llegats més importants és la gran quantitat d'historiadors i historiadores de Catalunya que van aprendre al seu costat.

FITXA TÈCNICA

Títol

L'intent franquista de genocidi cultural contra Catalunya

Col·lecció

Abat Oliva. Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Edita

Parlament de Catalunya

Any edició

2009

Lloc edició

Barcelona

Nombre de pàg.

534